

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

КАФЕДРА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ
«СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ
ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ У ПРОФІЛЬНІЙ ТА ВИЩІЙ ШКОЛІ»**

для студентів освітнього ступеня «Магістр» предметної спеціальності 014.02
Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) усіх форм
навчання

Луцьк – 2024

Методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи з дисципліни «Сучасні технології викладання іноземних мов та зарубіжної літератури у профільній та вищій школі» для студентів освітнього ступеня «Магістр» предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) усіх форм навчання [Електронний ресурс] / уклад. : О.В. Золотарьова, М.М. Кабанець, Н.Б. Клименко та ін. – Луцьк : ДонНТУ, 2024. – 41 с.

Методичні рекомендації включають узагальнені рекомендації до виконання різних видів самостійної роботи студентів з дисципліни «Сучасні технології викладання іноземних мов та зарубіжної літератури у профільній та вищій школі». Методичні рекомендації містять теми для самостійного опрацювання, теми семінарських занять і питання для обговорення. Пропонується список рекомендованої літератури та інформаційних джерел для підготовки до занять та іспитів. Представлені критерії оцінювання різних видів роботи студентів з даної дисципліни.

Укладачі:

Золотарьова О. В., доцент, канд. пед. наук, доцент кафедри МП

Кабанець М. М., професор, доктор пед. наук, зав. кафедри МП

Клименко Н. Б., доцент, кандидат філолог. наук, доцент каф. МП

Попова О. В., канд. пед. наук, доцент кафедри МП

Скирда А. Є., доцент, канд. пед. наук, доцент кафедри МП

Рецензент: Піскурська Г. В., доцент, канд. пед. наук, доцент кафедри мовної підготовки ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Затверджено навчально–методичним відділом ДВНЗ «ДонНТУ»

Протокол № 10 від 28.05.2024 р.

Розглянуто на засіданні кафедри мовної підготовки

Протокол № 5 від 23.05.2024 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
1.Теми семінарських занять	5
2. Теми для самостійного вивчення.....	14
3. Питання для самостійної перевірки знань	20
4. Критерії оцінювання знань студентів	24
5. Питання до іспиту	25
Список рекомендованої літератури	27
Додатки	32

ВСТУП

Методичні рекомендації з дисципліни «Сучасні технології викладання іноземних мов та зарубіжної літератури у профільній та вищій школі» розроблені для студентів освітнього ступеня «магістр» з метою допомогти студентам ефективно організувати свою підготовку до семінарських занять, самостійно опанувати визначені теми, здійснити самоперевірку засвоєння теоретичного матеріалу та підготуватися до підсумкового контролю.

Метою вивчення дисципліни є забезпечити загальну теоретичну підготовку студентів як основу їх майбутньої практичної діяльності, отже сформувати у майбутніх спеціалістів певну низку загальних та фахових компетентностей.

Семінарські заняття з даної дисципліни зорієнтовані на формування у студентів основних методичних знань і умінь, зокрема про сучасні методи та технології викладання, виконання практичних завдань, формування умінь і навичок планування і проведення навчальних занять та навчально-виховних заходів у загальноосвітній і вищій школі, обговорення та аналіз студентами різноманітних методичних задач, вміння працювати з навчальною та професійною інформацією. Теми семінарських занять супроводжуються питаннями і завданнями, які студент готує заздалегідь, опрацьовуючи рекомендовану літературу і користуючись запропонованими інформаційними джерелами.

Вивчення дисципліни «Сучасні технології викладання іноземних мов та зарубіжної літератури у профільній та вищій школі» передбачає як теоретичну, так і практичну складові, що сприяє оволодінню фаховими методичними знаннями та вміннями вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури, а також має забезпечити підготовку до проходження студентами-магістрантами педагогічної практики та здійснення подальшої професійної діяльності. Робоча програма дисципліни передбачає наступні види робіт: аудиторну (лекції, семінарські заняття та консультації), самостійну (підготовка до семінарських занять та самостійне опанування визначених тем), а також написання і захист курсової роботи.

Курс «Сучасні технології викладання іноземних мов та зарубіжної літератури у профільній та вищій школі» тісно пов'язаний з курсами «Англійська мова», «Педагогіка», «Методика викладання іноземних мов і зарубіжної літератури», «Педагогіка і психологія вищої школи», «Лінгвокраїнознавство, література та культура англомовних країн» та іншими.

1. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття

Система вищої освіти України. Вища педагогічна освіта.

План заняття:

1. Історія розвитку вищої освіти в Україні.
2. Структура вищої освіти України та система вищих навчальних закладів.
3. Нормативно-правова база освітньої системи України.
4. Рівні підготовки фахівців вищої освіти і їх сутність.
5. Педагогічна система України та її складники.
6. Зміст вищої педагогічної освіти.
7. Освітньо-професійна програма підготовки фахівця.
8. Робоча програма навчальної дисципліни.

Практичне завдання:

1. Проаналізувати освітньо-професійну програму підготовки магістрів 014.021 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) Галузі знань 01 Освіта.
2. Проаналізувати робочу програму дисципліни «Сучасні технології викладання іноземних мов та зарубіжної літератури у профільній та вищій школі».
3. Прочитати та проаналізувати Закон України «Про освіту».

Література і джерела:

[7], [9], [13], [14], [15], [16], [19].

Семінарське заняття

Професійна компетентність викладача вищої школи і особливості організації його роботи.

План заняття:

1. Викладач вищої школи: підготовка, кваліфікація, вимоги.
2. Професійні компетентності викладача вищої школи.
3. Особливості організації роботи викладача вищої школи.
4. Педагогічні технології: визначення, ознаки, класифікації.
5. Інноваційна педагогічна діяльність.
6. Технологія проектування освітнього середовища вищого навчального закладу.
7. Технології моделювання професійної діяльності фахівця.
8. Технологія самоосвіти.
9. Технологія розв'язання педагогічних задач.
10. Технологія професійного портфоліо.

Практичне завдання:

1. Розглянути і проаналізувати Закон України «Про інноваційну діяльність».
2. Розглянути і проаналізувати Стратегію розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року.

Література і джерела:

[9], [3], [13], [14], [15], [16], [17], [24], [25], [30].

Семінарське заняття

Методика викладання у загальноосвітній та у вищій школі.

План заняття:

1. Історія методики навчання.
2. Цілі і завдання сучасної методики навчання.
3. Особливості процесу викладання у вищій школі.
4. Методична робота вчителя вищого навчального закладу.
5. Методика організації аудиторної роботи у вищій школі:
 - методика підготовки і проведення лекції;
 - методика підготовки і проведення семінарського заняття;
 - методика підготовки і проведення практичних занять.
5. Структура і особливості процесу викладання у профільній школі.
6. Методична робота вчителя загальноосвітнього навчального закладу.
7. Шляхи підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності вчителя загальноосвітнього навчального закладу та викладача вищої школи.

Практичне завдання:

1. Ознайомитися з планом роботи вчителя загальноосвітнього навчального закладу. Звернути увагу на його складові. Місце і роль методичної роботи вчителя.
2. Ознайомитися з планом роботи викладача вищого навчального закладу. Визначити його складові. Місце і роль методичної роботи викладача.

Література і джерела:

[13], [14], [15], [16], [18], [5], [26].

Семінарське заняття
Викладання іноземних мов у профільній та вищій школі.

План заняття:

1. Цілі і завдання навчання іноземних мов учнів профільної школи.
2. Методологічні засади навчання іноземних мов.
3. Особливості навчання іноземних мов учнів профільних і непрофільних класів.
4. Цілі і завдання навчання іноземних мов студентів немовних спеціальностей вищих навчальних закладів.
5. Цілі і завдання навчання іноземних мов студентів мовних спеціальностей вищих навчальних закладів.
6. Методичні принципи навчання іноземних мов.
7. Зміст навчання іноземних мов і його добір.

Практичне завдання:

1. Прочитати та проаналізувати Закон України «Про повну загальну середню освіту».
2. Скласти конспект шляхів підвищення мотивації учнів та студентів до вивчення іноземних мов.

Література і джерела:

[2], [5], [12], [25], [26].

Семінарське заняття
Викладання зарубіжної літератури у профільній та вищій школі.

План заняття:

1. Цілі і завдання навчання зарубіжної літератури учнів профільної школи.
2. Методологічні засади навчання зарубіжної літератури.
3. Особливості навчання зарубіжної літератури учнів профільних і непрофільних класів.
4. Методичні принципи навчання зарубіжної літератури.
5. Зміст навчання зарубіжної літератури і його добір.
6. Засоби навчання зарубіжної літератури.
7. Шляхи підвищення мотивації учнів та студентів до читання художньої літератури.

Практичне завдання:

1. Прочитати та проаналізувати Закон України «Про вищу освіту».
2. Скласти конспект шляхів підвищення мотивації учнів та студентів до вивчення іноземних мов.

Література і джерела:

[5], [6], [11], [18], [9].

Семінарське заняття
Методичне забезпечення дисциплін «Іноземна мова»
та «Зарубіжна література».

План заняття:

1. Навчально-методичний комплекс (НМК) і його функції.
2. Основні компоненти НМК з іноземної мови.
3. Основні компоненти НМК з дисципліни «Зарубіжна література».
4. Засоби навчання іноземних мов. Роль наочності у вивченні дисципліни.
5. Засоби навчання зарубіжної літератури. Роль наочності у вивченні дисципліни.
6. Навчально-розвивальні мобільні додатки для вивчення мов і літератури.

Практичне завдання:

1. Скласти список складу НМК для навчання іноземних мов.
2. Скласти список складу НМК для навчання зарубіжної літератури.

Література і джерела:

[2], [5], [6], [11], [12], [18].

Семінарське заняття
Методи навчання іноземних мов.

План заняття:

1. Поняття методу навчання.
2. Історія методів навчання іноземних мов.
3. Проблема вибору методів навчання іноземних мов.
4. Сучасні методи навчання іноземних мов.

Практичне завдання:

1. Підготувати презентацію одного із сучасних методів навчання іноземних мов. Проаналізувати його переваги та недоліки. Навести приклади можливого використання даного методу на практиці.

Література і джерела:

[1], [2], [5], [12], [22], [25], [30].

Семінарське заняття
Роль і місце інтерактивних та мультимедійних технологій у навчанні іноземних мов і зарубіжної літератури.

План заняття:

1. Поняття і характеристика технології навчання.
2. Сучасні технології навчання іноземних мов.
3. Інтерактивні технології у навчанні іноземних мов.
4. Мультимедійні технології у навчанні іноземних мов.
5. Інтерактивні технології у навчанні зарубіжної літератури.
6. Мультимедійні технології у навчанні зарубіжної літератури.
7. Презентація як сучасна технологія навчання.
8. Мультимедійні дошки та їх розвивальні можливості.

Практичне завдання:

1. Підготувати презентацію однієї з сучасних технологій навчання іноземних мов або зарубіжної літератури. Проаналізувати її переваги та недоліки. Навести приклади можливого використання даного методу на практиці.

Література і джерела:

[1], [3], [17], [25], [26], [29], [30].

Семінарське заняття
Інформаційні технології у навчанні іноземних мов і зарубіжної літератури.

План заняття:

1. Поняття інформаційних технологій і їх роль у сучасному навчальному процесі.
2. Електронні бібліотеки.
3. Електронний підручник.
4. Електронний журнал.
5. Електронний щоденник школяра.
6. Сайти мережі інтернет для вивчення іноземної мови.
7. Можливості інтернету у навчанні зарубіжної літератури.
8. Вебіари.
9. Штучний інтелект у освітньому процесі.
10. Освітня статистика.

Практичне завдання:

1. Ознайомитись з інтернет сайтами, які можна використовувати у навчанні / вивченні іноземних мов. Підготувати доповідь або презентацію про один з них.

Література і джерела:

[1], [3], [4], [17], [20], [23], [25].

[Інформаційні джерела зі списку або за власним вибором]

Семінарське заняття

Застосування дистанційних технологій навчання з учнями профільної і студентами вищої школи.

План заняття:

1. Дистанційне навчання, його принципи та характерні риси.
2. Засоби, що забезпечують можливість здійснення дистанційного навчання.
3. Моделі безконтактного дистанційного навчання.
4. Моделі контактного дистанційного навчання.
5. Критерії ефективності дистанційного навчання.
6. Актуальні проблеми і недоліки дистанційної форми навчання.
7. Відмінності традиційних і дистанційних форм навчання.

Практичне завдання:

1. Розробити фрагмент дистанційного уроку іноземної мови з навчання читання учнів профільного класу (філологічний профіль). Скласти конспект уроку.

Література і джерела:

[1], [3], [17], [25], [26].

Семінарське заняття

Технології профільного навчання старшокласників та студентів філологічного і гуманітарного спрямування.

План заняття:

1. Профільне навчання, його цілі, завдання, особливості.
2. Технології профільного навчання у контексті розвитку філологічних знань.

3. Сутність, місце і функції філологічно спрямованих технологій профільного навчання.
4. Реалізація профільного навчання іноземних мов.
5. Реалізація профільного навчання зарубіжної літератури.
6. Навчання другої іноземної мови у загальноосвітньому навчальному закладі.
7. Переваги профільного навчання учнів філологічного спрямування.

Практичне завдання:

1. Розробити фрагмент уроку з навчання зарубіжної літератури учнів профільного класу (філологічний профіль). Скласти конспект уроку.

Література і джерела:

[5], [12], [25], [26], [30].

Семінарське заняття

Мовна підготовка студентів мовних та немовних спеціальностей вищих навчальних закладів.

План заняття:

1. Цілі, завдання і зміст навчання іноземних мов студентів немовних спеціальностей.
2. Цілі, завдання і зміст навчання іноземних мов студентів мовних спеціальностей.
3. Цілі, завдання і зміст навчання латинської мови студентів мовних і немовних спеціальностей.
4. Цілі, завдання і зміст навчання зарубіжної літератури студентів мовних спеціальностей.
5. Методологічні особливості підготовки майбутніх вчителів/викладачів іноземної мови та зарубіжної літератури.

Практичне завдання:

1. Проаналізувати освітньо-професійну програму підготовки бакалаврів 014.021 Англійська мова та зарубіжна література Галузі знань Освіта.

Література і джерела:

[1], [2], [12], [23].

Семінарське заняття
Розвиток мотивації до вивчення іноземних мов здобувачів середньої та вищої освіти.

План заняття:

1. Мотивація та її визначення. Джерела мотивації та засоби її збереження.
2. Види мотивації.
3. Засоби мотивації школярів непрофільних класів до вивчення іноземної мови.
4. Засоби мотивації школярів до читання літературних творів світової літератури.
5. Засоби мотивації студентів немовних спеціальностей до вивчення іноземної мови.

Практичне завдання:

1. Розробити методичні рекомендації шляхів підвищення мотивації учнів непрофільних класів або студентів немовних спеціальностей (за вибором) до вивчення іноземних мов.

Література і джерела:

[1], [2], [5], [6], [23].

Семінарське заняття
Використання проектних технологій та технології портфоліо у профільній і вищій школах.

План заняття:

1. Проектні технології, їх цілі і завдання.
2. Типи проектних технологій.
3. Методичні підходи до реалізації проектних технологій.
4. Технологія портфоліо, її цілі і завдання.
5. Робота школяра зі створення портфоліо.
6. Портфоліо вчителя як засіб незалежного оцінювання навчальних успіхів учнів.
7. Портфоліо студента, його мета, завдання та складові.

Практичне завдання:

1. Розробити проект власного портфоліо студента з урахуванням досягнень під час навчання у вищому навчальному закладі (у електронному вигляді).

Література і джерела:

[1], [2], [3], [6], [11], [12], [17], [25], [26], [30].

Семінарське заняття

Навчання школярів та студентів з особливими освітніми потребами: огляд українського та зарубіжного досвіду.

План заняття:

1. Учні з особливими освітніми потребами у інклюзивному навчальному середовищі.
2. Особливості підготовки педагога до роботи з учнями, що мають особливі освітні потреби.
3. Особливості організації роботи вчителя у інклюзивному класі.
4. Особливості методичних підходів до викладання у інклюзивному класі.
5. Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів, що мають особливі освітні потреби.
6. Інклюзія у вищому навчальному закладі.
7. Зарубіжний досвід організації інклюзивного освітнього середовища.
8. Зарубіжний досвід педагогічної роботи з учнями, що мають особливі освітні потреби.

Практичне завдання:

1. Переглянути фільм «Перед класом» (2008 р., США). Бути готовими до обговорення проблемних питань інклюзії, що порушуються у фільмі.

Література і джерела:

[8], [21], [27], [28], [30].

Семінарське заняття

Особливості оцінювання знань і вмінь з різних аспектів володіння іноземною мовою учнів профільних класів загальноосвітніх шкіл і студентів вищих навчальних закладів.

План заняття:

1. Мета, завдання і функції контролю.
2. Форми і види контролю знань з іноземної мови.
3. Тестування як форма контролю знань з іноземної мови. Види тестів.

4. Особливості оцінювання знань з іноземної мови учнів профільних класів.
5. Оцінювання фонетичних навичок з іноземної мови.
6. Оцінювання лексичних навичок з іноземної мови.
7. Оцінювання граматичних навичок з іноземної мови.
8. Оцінювання навичок говоріння іноземною мовою.
9. Оцінювання навичок письма іноземною мовою.
10. Оцінювання навичок читання іноземною мовою.
11. Тестування як форма контролю знань з іноземної мови.

Практичне завдання:

1. Скласти тест для проведення тематичного контролю знань лексики (англійська мова) учнів профільного класу з обраної теми.

Література і джерела:

[2], [12], [19], [23].

До уваги студентів!

* При підготовці до усіх семінарських занять можна використовувати не лише вказані літературні, а й пропоновані інформаційні джерела.

** Студент може самостійно знаходити і використовувати літературні та інформаційні джерела. Проте слід звертати увагу на їх науково-методичну надійність і доведеність.

2. ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ

Тема

Методика викладання іноземної мови та зарубіжної літератури як наука і як навчальна дисципліна

1. Методика викладання як наука.
2. Цілі і завдання методики викладання іноземної мови.
3. Зв'язок методики викладання іноземної мови з іншими дисциплінами.
4. Зміст методики викладання іноземної мови.
5. Цілі і завдання методики викладання зарубіжної літератури.
6. Зміст методики викладання зарубіжної літератури.

Література та джерела:

[2], [11], [12], [13], [14], [15], [16], [18].

Тема

Навчально-методичний комплекс з іноземної мови та із зарубіжної літератури вчителя профільної школи.

1. Визначення навчально-методичного комплексу (НМК).
2. НМК з іноземної мови вчителя профільної школи і його складові.
3. НМК із зарубіжної літератури вчителя профільної школи і його складові.
4. Скласти (електронний список) НМК вчителя англійської мови.

Література і джерела:

[1], [5], [11], [12], [20], [26].

Тема

Навчально-методичний комплекс з іноземної мови та із зарубіжної літератури викладача вищої школи

1. НМК з іноземної мови викладача вищої школи і його складові.
2. НМК із зарубіжної літератури викладача вищої школи і його складові.
3. Скласти (електронний список) НМК викладача англійської мови.

Література і джерела:

[1], [2], [12], [18], [23].

Тема

Інтерактивні та мультимедійні технології у вивченні іноземних мов і зарубіжної літератури.

1. Поняття інтерактивних та мультимедійних технологій.
2. Використання інтерактивних технологій у навчанні іноземних мов.
3. Можливості мультимедійних технологій у навчанні іноземних мов.
4. Використання інтерактивних і мультимедійних технологій у навчанні зарубіжної літератури.

Література та джерела:

[1], [2], [3], [12], [17], [25], [26], [30].

Тема

Засоби навчання іноземних мов і зарубіжної літератури у профільній та вищій школах.

1. Засоби навчання та їх класифікація.
2. Сучасні засоби навчання іноземних мов та їх призначення.
3. Сучасні засоби навчання зарубіжних мов та їх призначення.
4. Можливості окремих засобів навчання, що використовуються у профільній та вищій школі (комп'ютер, мобільний телефон, мультимедійна дошка, проектор, електронний підручник та ін.). Переваги і недоліки їх використання.

Література та джерела:

[1], [2], [5], [6], [11], [12], [18], [28].

Тема

Методи навчання іноземних мов у профільній та вищій школах.

1. Поняття методу навчання.
2. Методи навчання іноземних мов в історичному контексті.
3. Сучасні методи навчання іноземних мов, що використовуються у профільній і вищій школі.

Література та джерела:

[1], [2], [5], [12], [22], [25], [30].

Тема

Методи навчання зарубіжної літератури у профільній та вищій школах.

1. Сучасні методи навчання зарубіжної літератури у загальноосвітній школі.
2. Інтерактивні методи навчання зарубіжної літератури.
3. Розвиток творчого мислення засобами зарубіжної літератури.
4. Можливості морально-етичного впливу за допомогою творів зарубіжної літератури.
5. Методи заохочення до читання зарубіжної літератури.

Література та джерела:

[6], [11], [12], [18], [29].

Тема

Сучасні технології викладання у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах.

1. Поняття освітніх технологій.
2. Сучасні технології у навчанні іноземних мов та їх можливості.
3. Сучасні технології у навчанні зарубіжної літератури.

Література та джерела:

[1], [2], [3], [6], [12], [17], [18], [25], [27], [27], [29], [30].

Тема

Інформаційно-комунікаційні технології у вивченні іноземних мов та зарубіжної літератури.

1. Поняття інформаційно-комунікаційних технологій в освіті.
2. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні іноземних мов.
3. Можливості дистанційних технологій у навчанні іноземних мов.
4. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні зарубіжної літератури.

Література та джерела:

[1], [2], [3], [6], [12], [17], [18], [25], [27], [27], [29], [30].

Тема

Ігрові технології як засіб підвищення якості навчання.

1. Поняття ігрових технологій.
2. Ігрові технології у навчанні іноземних мов у профільній та вищій школах.
3. Застосування ігрових технологій у навчанні зарубіжної літератури у профільній та вищій школі.

Література та джерела:

[1], [2], [3], [6], [12], [17], [18], [25], [27], [27], [29], [30].

Тема

Методи контролю якості засвоєння знань і вмінь з іноземної мови учнів профільної та вищої школи.

1. Функції контролю знань.
2. Форми контролю якості засвоєння знань і вмінь.
3. Методи контролю засвоєння знань і вмінь, їх цілі і завдання.
4. Специфіка здійснення контролю знань і вмінь з іноземної мови. Оцінювання різних видів мовленнєвої діяльності.
5. Методологія організації і проведення тестування з іноземної мови.
6. Зовнішнє незалежне оцінювання з іноземної мови: мета, підготовка і проведення.

Література і джерела:

[2], [12], [19], [23].

Тема

Шляхи підвищення мотивації школярів і студентів до вивчення іноземних мов та зарубіжної літератури.

1. Поняття навчальної мотивації і її типи.
2. Шляхи підвищення мотивації школярів до вивчення іноземних мов.
3. Шляхи підвищення мотивації школярів до вивчення зарубіжної літератури.
4. Шляхи підвищення мотивації студентів до вивчення іноземних мов.
5. Шляхи підвищення мотивації студентів до вивчення зарубіжної літератури.
6. Методичні прийоми підвищення мотивації до навчання.

Література і джерела:

[1], [2], [5], [6], [23].

Тема

Теорія літератури та особливості її вивчення в шкільному курсі зарубіжної літератури профільної школи та у вищому навчальному закладі.

1. Предмет вивчення теорії літератури як галузі літературознавства та її мета.

2. Основні поняття і категорії теорії літератури.
3. Завдання і зміст (знання, уміння та навички) вивчення теорії літератури у профільній школі.
4. Завдання і зміст (знання, уміння та навички) вивчення теорії літератури у вищій школі.
5. Складова теорії літератури у підготовці до складання ЗНО.

Література та джерела:
[6], [11], [18], [25], [29].

Тема

**Тестування як форма контролю якості засвоєння знань і вмінь.
Методика організації і проведення тестування з іноземних мов та
зарубіжної літератури.**

1. Тест, його мета і завдання у навчальному процесі.
2. Історія появи та розвитку тестів.
3. Вити тестів.
4. Методологія організації і проведення тестування з іноземної мови.
5. Зовнішнє незалежне оцінювання з іноземної мови: мета, підготовка і проведення.
6. Роль тестів у навчанні іноземних мов у вищій школі.
7. Тестування із зарубіжної літератури: мета, завдання і функції.
8. Методологія підготовки і проведення тестування із зарубіжної літератури.
9. Переваги і недоліки тестування як форми перевірки якості знань і вмінь учнів та студентів.

Література та джерела:
[1], [2], [4], [12], [17], [25], [26], [30].

Тема

Виконання курсової роботи і підготовка до її захисту.

1. Мета і завдання курсової роботи з дисципліни «Сучасні технології викладання іноземних мов та зарубіжної літератури у профільній та вищій школі».
2. Методологія та етапи роботи над курсовою роботою.
3. Правила оформлення курсової роботи.

4. Критерії оцінювання роботи і захисту.
5. Підготовка до захисту курсової роботи.
6. Опрацювати **Методичні рекомендації до виконання курсових робіт з дисципліни «Сучасні технології викладання іноземних мов і зарубіжної літератури у профільній та вищій школі»**. (Див. п.1.3. списку рекомендованої літератури).

Література та джерела:
[4], [13], [14], [15], [16], [18], [23], [1.3;1].

Тема

Підготовка до підсумкового (семестрового) контролю з дисципліни

Підготуватися до підсумкового контролю за матеріалами конспектів лекцій, семінарських занять та самостійної роботи.

Для підготовки рекомендовано використовувати питання для самостійної перевірки знань та питання до підсумкового контролю, а також список літератури і джерел, які містяться у даних методичних рекомендаціях.

3. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. З чого складається система освіти України.
2. Назвати рівні повної загальної середньої освіти.
3. Назвати мету і завдання навчання іноземної мови у профільній школі.
4. Назвати варіанти Іноземної мови як навчальної дисципліни.
5. Назвати функції вчителя.
6. Історія становлення Методики навчання іноземних мов як науки.
7. Предмет і об'єкт методики як науки.
8. Методика навчання іноземних мов як наука, її мета і завдання.
9. Чим займаються Загальна методика і Спеціальна методика.
10. Назвати дисципліни, з якими найтісніше пов'язана Методика навчання іноземних мов.
11. Назвати дисципліни, з якими найтісніше пов'язана Методика навчання зарубіжної літератури.
12. Дати визначення методу навчання. Пояснити від чого залежить вибір методів навчання.
13. Назвати три основні методичні етапи процесу з навчання іноземної мови. Пояснити їх сутність.

14. Підходи до навчання іноземних мов у сучасній методиці.
15. Цілі навчання іноземних мов у профільній школі.
16. Цілі навчання іноземних мов у вищій школі.
17. Назвати основні принципи навчання.
18. Дидактичні принципи навчання іноземних мов.
19. Пояснити сутність принципу науковості навчання іноземних мов.
20. Пояснити сутність принципу наочності навчання іноземних мов.
21. Пояснити сутність принципу свідомого навчання іноземних мов.
22. Пояснити сутність принципу активності навчання іноземних мов.
23. Пояснити сутність принципу виховного навчання іноземних мов.
24. Пояснити сутність принципу систематичності і послідовності навчання іноземних мов.
25. Пояснити сутність принципу доступності і посиленості навчання іноземних мов.
26. Пояснити сутність принципу врахування індивідуальних особливостей учнів.
27. Пояснити сутність принципу міжкультурної взаємодії.
28. Назвати методичні принципи навчання іноземних.
29. Пояснити сутність методичного принципу комунікативності.
30. Пояснити сутність методичного принципу інтегрованого навчання видів мовленнєвої діяльності та аспектів мови.
31. Пояснити сутність методичного принципу взаємопов'язаного навчання мови і культури.
32. Пояснити сутність методичного принципу урахування рідної мови і культури.
33. Пояснити сутність методичного принципу домінуючої ролі вправ.
34. Пояснити сутність методичного принципу автентичності навчальних матеріалів.
35. Пояснити сутність методичного принципу апроксимації.
36. Пояснити сутність методичного принципу професійної спрямованості іншомовного навчального спілкування.
37. Пояснити сутність явища інтерференції при вивченні іноземних мов.
38. Дати визначення навчально-методичного комплексу (НМК).
39. Складові навчально-методичного комплексу з навчання іноземних мов.
40. Складові навчально-методичного комплексу з навчання зарубіжної літератури.
41. Назвати засоби навчання ІМ відповідно до їх класифікації.
42. Вправи та їх роль у вивченні іноземних мов. Класифікація вправ.
43. Особливості оцінювання рівня сформованості фонетичної компетентності у учнів та студентів.
44. Принципи здійснення відбору лексичного мінімуму.

45. Особливості здійснення контролю рівня сформованості лексичної компетентності.
46. Особливості оцінювання рівня сформованості граматичної компетентності.
47. Труднощі аудіювання іноземної мови, причини і шляхи їх подолання.
48. Особливості контролю аудіювання.
49. Контроль сформованості навичок діалогічного мовлення.
50. Критерії оцінки ступеня сформованості навичок монологічного говоріння.
51. Особливості навчання іноземних мов у спеціалізованих навчальних закладах.
52. Дати визначення педагогічної технології.
53. Критерії, яким має відповідати педагогічна технологія.
54. Магістерська кваліфікаційна робота, її мета і завдання.
55. Етапи роботи над магістерською роботою та її обов'язкові компоненти.
56. Назвати теоретичні методи методичних досліджень.
57. Назвати емпіричні методи методичних досліджень.
58. Інтерактивні технології навчання, їх цілі та завдання.
59. Принципи та умови реалізації інтерактивних технологій.
60. Переваги та недоліки інтерактивних технологій.
61. Інтерактивні технології у навчанні іноземних мов та зарубіжної літератури.
62. Інформаційно-комунікаційні технології та їх принципи.
63. Соціальні сервіси та їх можливості у навчанні іноземних мов і зарубіжної літератури.
64. Навчальні електронні видання та ресурси для вивчення іноземних мов.
65. Мультимедійні технології у навчанні, мета і завдання їх використання.
66. Засоби мультимедійних технологій та їх можливості.
67. Мультимедійна дошка у новій українській школі та її використання у навчанні іноземних мов.
68. Комп'ютер та його можливості у навчанні іноземних мов.
69. Мобільний телефон і можливості його використання на уроках іноземних мов. Переваги і недоліки.
70. Сучасні мобільні додатки для вивчення іноземних мов та зарубіжної літератури.
71. Переваги і недоліки використання мультимедійних технологій у навчанні іноземних мов і зарубіжної літератури у процесі навчання у школі і у вищому навчальному закладі.
72. Дистанційне навчання, його мета, завдання і принципи.
73. Умови організації дистанційного навчання.
74. Можливості дистанційного навчання іноземних мов.

75. Відмінність дистанційного навчання від традиційних форм.
76. Переваги і недоліки дистанційного навчання.
77. Ігрові технології та їх завдання у навчанні іноземних мов.
78. Форми реалізації ігрових технологій.
79. Дидактичні ігри у навчанні іноземних мов та зарубіжної літератури.
80. Ділові ігри у навчанні іноземних мов та зарубіжної літератури.
81. Поняття особистісно-орієнтованих технологій та їх завдання.
82. Принципи особистісно-орієнтованих технологій.
83. Сутність кредитно-модульного навчання у вищій школі.
84. Принципи кредитно-модульного навчання.
85. Характеристика освітнього рівня «магістр».
86. Мета і завдання написання курсової роботи студентами вищої школи.
87. Форми оцінювання навчальних досягнень учнів та студентів.
88. Яких учнів називають учнями з особливими освітніми потребами.
89. Технології виявлення, навчання та виховання обдарованих учнів.
90. Шляхи педагогічної підтримки обдарованих школярів і студентів.
91. Підготовка вчителів до роботи з обдарованими учнями в Україні та за кордоном.
92. Навчання іноземних мов та зарубіжної літератури в інклюзивному освітньому середовищі.
93. Методична підготовка вчителів до роботи в інклюзивному класі.
94. Чим займається тестологія.
95. Тести, їх призначення і види.
96. Переваги та недоліки використання тестів як засобу перевірки якості знань учнів та студентів.
97. Зовнішнє незалежне оцінювання знань з іноземних мов випускників загальноосвітніх шкіл. Переваги і недоліки ЗНО.
98. Склад завдання ЗНО з іноземної мови та підготовка учнів до його складання.
99. Сутність профільного навчання учнів загальноосвітньої школи філологічного і гуманітарного спрямування.
100. Шляхи розвитку мотивації до вивчення іноземних мов здобувачів загальної середньої та вищої освіти.
101. Проектні технології та технології портфоліо у профільній і вищій школах.
102. Теорія літератури на уроках зарубіжної літератури у загальноосвітній школі.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Поточний контроль відбувається під час семінарських занять.

Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю здійснюється у фронтальній, груповій, індивідуальній формах, перевірки виконання ситуативних завдань або вирішення певних задач, складання планів-конспектів уроків, а також у моделюванні професійних ситуацій, тощо. Тестовий контроль проводиться на семінарських заняттях.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться у формі іспиту в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни «Сучасні технології викладання іноземних мов та зарубіжної літератури у профільній та вищій школі» і в терміни, встановлені навчальним планом.

Критерії оцінювання курсової роботи наведені у робочій програмі дисципліни та у методичних рекомендаціях з підготовки і написання курсових робіт з даної дисципліни (Див. список рекомендованої літератури).

Під час семестрового контролю враховуються результати усіх видів роботи відповідно до розподілу балів, які отримують студенти:

С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	Поточний контроль	Іспит	Макс. бал
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		40	60	100
2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5		24		
1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5				

Прим.: у чисельнику вказано максимальний бал за умови своєчасного і правильного виконання роботи, у знаменнику – мінімальний бал за умови правильного, але несвоєчасного її виконання.

Оцінювання знань студентів

Оцінювання знань студента з дисципліни «Сучасні технології викладання іноземних мов та зарубіжної літератури у профільній та вищій школі» здійснюється за 100-бальною шкалою.

При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за наступною шкалою:

Оцінка	
За 100-бальною шкалою	іспит
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

5. ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ»

1. Система освіти України.
2. Становлення Методики навчання іноземних мов як науки.
3. Методика навчання іноземних мов як наука, її об'єкт, предмет, мета та завдання. Зв'язок методики навчання іноземних мов з іншими науками.
4. Методика навчання зарубіжної літератури як наука, її об'єкт, предмет, мета і завдання. Зв'язок методики навчання зарубіжної літератури з іншими науками.
5. Методичні принципи навчання іноземних мов.
6. Методи дослідження у методиці навчання іноземних мов.
7. Підходи до навчання іноземних мов і культур.
8. Дидактичні принципи навчання іноземних мов.
9. Методи навчання іноземних мов.
10. Засоби навчання іноземних мов.
11. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Іноземна мова», його склад і функції.
12. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Зарубіжна література», його склад і функції.
13. Контроль у навчанні іноземних мов, його цілі і функції.
14. Види контролю та оцінювання у навчанні іноземних мов.
15. Форми контролю у навчанні іноземних мов.
16. Вправи і їх компоненти. Типологія вправ і вимоги до них.
17. Основні форми методичної роботи викладача вищої школи.
18. Зв'язок зарубіжної літератури та іноземних мов як навчальних дисциплін.
19. Міжкультурна компетентність та її формування засобами зарубіжної літератури.
20. Описати основні методичні етапи, що застосовуються у процесі навчання іноземних мов.
21. Методичний прийом і метод навчання : визначення і відмінність.
22. Підходи до навчання іноземних мов в сучасній методиці.
23. Цілі і завдання навчання іноземних мов у профільній школі.
24. Цілі і завдання навчання іноземних мов у вищій школі. Відмінність їх у мовному і немовному вищому навчальному закладі.
25. Дидактичні принципи навчання іноземних мов.
26. Методичні принципи навчання іноземних.
27. Освітні та педагогічні технології, їх визначення і завдання.

28. Структура педагогічної технології та критерії, яким вона має відповідати.
29. Інформаційно-комунікаційні технології у навчанні іноземних мов.
30. Можливості мережі Інтернет у навчанні іноземних мов.
31. Соціальні сервіси та їх роль у навчанні іноземних мов.
32. Мультимедійні технології у навчанні іноземних мов.
33. Мобільний телефон і мобільні додатки у навчанні іноземних мов. Переваги і недоліки їх використання під час занять.
34. Презентація як мультимедійний засіб у вивченні іноземних мов і зарубіжної літератури.
35. Технологія дистанційного навчання: цілі та завдання, умови її реалізації.
36. Принципи дистанційного навчання та їх характеристика.
37. Переваги та недоліки дистанційної форми роботи у навчанні іноземних мов.
38. Ігрові технології у навчанні зарубіжної літератури учнів профільної школи та студентів вищої школи.
39. Ігрові технології у навчанні іноземних мов учнів профільної школи та студентів вищої школи.
40. Дидактичні ігри, їх цілі, завдання і особливості при вивченні іноземних мов.
41. Особистісно-орієнтованої технології. Принципи особистісно-орієнтованого навчання.
42. Кредитно-модульна технологія навчання та її принципи.
43. Дослідницька технологія та її роль у навчанні іноземних мов та зарубіжної літератури у вищій школі.
44. Особливості педагогічної та методичної підготовки вчителя, який працює у інклюзивному класі.
45. Особливості педагогічної та методичної підготовки вчителя, який працює з обдарованими дітьми.
46. Методичні основи складання тестів. Види тестів та їх призначення.
47. Роль і сутність методичної роботи у професійній діяльності вчителя загальноосвітнього навчального закладу.
48. Роль і сутність методичної роботи у професійній діяльності викладача вищого навчального закладу.
49. Місце і роль педагогічної практики у професійній підготовці майбутнього вчителя та викладача.
50. Форми дослідницької діяльності студента-магістранта та роль такої діяльності у його професійній підготовці.
51. Теорія літератури та особливості її вивчення в шкільному курсі зарубіжної літератури.

52. Тестування як форма контролю якості засвоєння знань і вмінь. Методика організації і проведення тестування з іноземних мов та зарубіжної літератури.
53. Методи контролю якості знань і вмінь з іноземної мови учнів профільної та вищої школи.
54. Використання проектних технологій та технології портфоліо у профільній і вищій школах.
55. Технології профільного навчання учнів і студентів філологічного і гуманітарного спрямування.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1.1. Основна

1. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / С.Ю. Ніколаєва, Г.Е. Борецька, Н.В. Майєр, О.М. Устименко, В.В. Черниш та інші; [за ред. С.Ю. Ніколаєвої; техн. ред. І.Ф. Соболевої]. – К. : Ленвіт, 2015. – 444 с.
2. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник / О.Б. Тарнопольський, М.Р. Кабанова. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. – 256 с.
3. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. – 583 с.
4. Ніколаєва С.Ю. Методи та організація сучасних досліджень з методики навчання іноземних мов і культур: Навч.-метод. посібник для студентів магістратури та аспірантури. – Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2019. – 136 с.
5. Полонська Т.К. Профільне навчання іноземної мови учнів старшої школи : метод. рек. / Т.К. Полонська. – К: Педагогічна думка, 2014. – 80 с.
6. Удовиченко Л.М. Методика навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти : Навчальний посібник для підготовки до атестації студентів-філологів. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2022. – 121 с.

1.2. Допоміжна

7. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <http://www.golos.com.ua/article/294010>
8. Закон України «Про повну загальну середню освіту». Режим доступу : <http://osvita.ua/legislation/law/2232/>
9. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

10. Закон України «Про інноваційну діяльність». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
11. Мацевко-Бекерська Л.В. Методика викладання світової літератури : навч.-метод. посіб. – вид. 2-е, доповнене / Лідія Василівна Мацевко-Бекерська. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 296 с.
12. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.
13. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / В.М. Нагаєв, М.О. Портян. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – Харків : Стильна типографія, 2018. – 289 с.
14. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьєва, Г.І. Матукова. – Київ : КНТ, 2014. – 262 с.
15. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / В.В. Стинська. – Івано-Франківськ, 2022. – 180 с.
16. Методика викладання у вищій школі : Навчальний посібник / В.В. Каплінський. – Вінниця : ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. – 224 с.
17. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. – 583 с.
18. Наукові основи методики літератури : навч.-метод. посіб. / за ред. Н.Й. Волошиної. – К. : Ленвіт, – 2002. – 344 с.
19. Освітньо-професійна програма Англійська мова і зарубіжна література для підготовки бакалаврів освіти. – ДВНЗ «ДонНТУ», 2023.
20. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої і В.В. Черниш. – К.: Ленвіт, 2003. – 250 с.
21. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта : навчальн.посіб. – Київ : ТОВ «Агенство «Україна», 2019. – 300 с.
22. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загально-освітніх навчальних закладах : англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін./ за редакцією Ніколаєвої С.Ю. – Ірпінь : Видавець Романенко Л.Л., 2016. – 398 с.
23. Професійно-методична підготовка майбутнього вчителя іноземної мови у вищому навчальному закладі: навчально-методичний посібник / За заг. ред. І.В. Самойлюкевич. Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2018. 152 с.
24. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#n12>

25. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін [Текст] : Навчально-методичний посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти / Л.В. Лебедик, В.Ю. Стрельніков, М.В. Стрельніков. – Полтава : АСМІ, 2020. – 303 с.
26. Технології профільного навчання : кол. Монографія / [авт. кол.: Г.О. Васьківська, С.В. Косянчук, В.І. Кизенко, О.В. Барановська, Л.В. Шелестова, О.П. Кравчук] ; за наук. ред. д-ра пед. наук, проф. Г.О. Васьківської]. Київ: Педагогічна думка, 2020. 304 с.
27. Технології психолого-педагогічного забезпечення обдарованості обдарованої особистості до нових умов навчання: методичні рекомендації / К.А. Андросович Л.І. Ткаченко. – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. – 48 с.
28. Український педагогічний енциклопедичний словник / Укл. С. Гончаренко. – Вид. 2-ге, допов. й випр. – Рівне : Волинські обереги, 2011. – 519 с.
29. Удовиченко Л.М. Теорія і технологія вивчення художніх образів-персонажів у курсі зарубіжної літератури старшої школи : монографія. – Київ, 2020. – 352 с.
30. Чепіль М.М., Дудник Н.З. Педагогічні технології : навч. посібн. : К.: Академвидав, 2012. – 224 с.

1.3. Методична

1. Методичні рекомендації до виконання курсових робіт з дисципліни «Сучасні технології викладання іноземних мов і зарубіжної літератури у профільній та вищій школі» для студентів освітнього ступеня «магістр» предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) усіх форм навчання [Електронний ресурс] / уклад. О.В. Золотарьова, М.М. Кабанець. – Луцьк : ДонНТУ, 2024. – 25 с. – Режим доступу: <https://ea.donntu.edu.ua/jspui/handle/123456789/35368>

1.4. Періодична

1. Іноземні мови : Науково-методичний журнал. – Київ.
2. Всесвітня література в школах України : Науково-методичний фаховий журнал <https://pedpresa.ua/project/vsesvit-literatura/>
3. Іноземні мови в школах України : Науково-методичний фаховий журнал <https://pedpresa.ua/project/inozemni-movi/>

2. Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/ua> Міністерство освіти і науки України : Інтернет сайт.
2. <https://testportal.gov.ua> Український центр оцінювання якості освіти : Інтернет сайт.
3. <https://osvita.ua/> ОСВІТА.UA : Інтернет сайт.
4. <http://fl.knlu.edu.ua> Науково-методичний журнал «Іноземні мови» : Інтернет сторінка.
5. <https://www.britishcouncil.org.ua/> British Council Україна : Інтернет сайт.
6. <https://lms.e-school.net.ua/> Всеукраїнська школа онлайн : Інтернет сайт.
7. <https://naurok.com.ua> На урок : Освітній портал для вчителів : Інтернет сайт.
8. <https://pedpresa.com.ua/> Педагогічна преса – все про освіту в Україні : Інтернет сайт.
9. <https://pidruchnyk.com.ua/> Репозитарій шкільних підручників України : Інтернет сайт.
10. <http://englishtips.org> Englishtips – все для вчителя англійської мови : Інтернет сайт.
11. <http://metodportal.net> Методичний портал : Інтернет сайт.
12. <https://www.pedrada.com.ua/> Педрада : портал освітян України.
13. <https://nus.org.ua/> Нова українська школа (НУШ) : Інтернет сайт.
14. <https://ukraineiatefl.wixsite.com/iateflukraine> Українське відділення Міжнародної асоціації викладачів англійської мови як іноземної – IATEFL Ukraine. - Інтернет сайт.
15. <http://osvita.ua> Освіта в Україні та за кордоном : Інтернет сайт.
16. <https://ukped.com/home.html> Українська педагогіка: Інтернет портал.
17. <https://undip.org.ua/> Інститут педагогіки НАПН України. – Інтернет сайт.
18. <https://iod.gov.ua/ua> Інститут обдарованої дитини. – Інтернет сайт.
19. <http://www.nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Інтернет сайт.
20. <https://vseosvita.ua/library/tehnologia-portfolio-nus-prezentacia-223767.html> Електронна освітня інформаційна система «Всеосвіта».

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Варіанти Іноземної мови як навчальної дисципліни:

- Мова для загальних цілей – English for General Purposes (EGP);
- Мова для академічних цілей – English for Academic Purposes (EAP);
- Мова для спеціальних цілей – English for Special Purposes (ESP);
- Мова для науки і техніки – English for Science and Technology (EST);
- Мова вузькопрофесійного застосування – English for Occupational Purposes (EOP);
- Мова для ділового спілкування – Business English (BE).

ДОДАТОК Б

Структура педагогічної технології:

1. **Концептуальна частина** (короткий опис ідей, гіпотез, принципів, які допомагають її розумінню).
2. **Змістовна частина** (цілі навчання, обсяг і характер змісту освіти).
3. **Процесуальна частина** – технологічний процес (організація навчального процесу, способи пізнавальної діяльності учнів, методи і форми роботи вчителя, діагностика навчального процесу).
4. **Програмно-методичне забезпечення** (навчальні плани і програми, навчальні і методичні посібники, засоби навчання і діагностики).
5. **Професійний компонент** (відображення залежності успішності функціонування і відтворення спроектованої педагогічної технології від рівня педагогічної майстерності вчителя).

ДОДАТОК В

Підходи до класифікації вправ:

За метою:

- вправи для формування навичок
- вправи для вдосконалення навичок
- вправи для розвитку мовленнєвих умінь

За ставленням:

- мовні вправи

- умовно мовленнєві вправи
- мовленнєві вправи

За спрямованістю мовленнєвої дії (на прийом або видачу інформації):

- рецептивні (прийом / сприйняття)
- репродуктивні (відтворення)

За комунікативністю (комунікативні або мовленнєві вправи):

- умовно-комунікативні / умовно-мовленнєві
- некомунікативні

За вмотивованістю:

- вмотивовані
- невмотивовані

За рівнем керування діями / діяльністю учня:

- з повним керуванням
- з частковим керуванням
- з мінімальним керуванням

За наявністю ігрового компонента:

- без ігрового компонента
- з ігровим рольовим компонентом
- з нерольовим ігровим компонентом

За наявністю або відсутністю опор:

- з опорами
- без опор

За способом виконання вправи:

- фронтальні
- хорові
- індивідуальні
- парні
- у малих групах
- у командах
- у групах

За характером виконання:

- усні
- письмові

За участю рідної мови:

- одномовні
- двомовні / перекладні

За місцем виконання:

- класні
- домашні
- лабораторні (фоновправи, комп'ютерні вправи)

За функцією у навчальному процесі:

- тренувальні
- контрольні.

ДОДАТОК Г

Критерії педагогічних технологій (за С. Вітвицькою):

- **концептуальність** (опора на певну концепцію, що містить у собі філософські, психологічні, дидактичні та соціально-педагогічні обґрунтування освітніх цілей). Концептуальність розглядається з позиції інноваційності, альтернативності, гуманізму, демократизму й сучасності;
- **системність** (педагогічна технологія повинна мати всі ознаки системи, адже від неї цілком залежить очікувана ефективність та відтворюваність);
- **логічність** процесу, **послідовність** та взаємозв'язок усіх його частин, **доцільність** окремих елементів, **цілісність**;
- **керованість** (можливість встановлювати цілі, проектувати процес навчання, мати поетапну діагностику, варіювати засоби та методи з метою корекції результатів);
- **ефективність** (оптимальність витрат, гарантованість досягнення запланованого результату – певного стандарту навчання);
- **відтворюваність** (можливість застосування в інших однотипних умовах, іншими суб'єктами);
- **єдність змістової та процесуальної частин**, їх взаємообумовленість, комплексність усіх методичних засобів, адекватність змісту освіти і контингенту суб'єктів навчання.

ДОДАТОК Д

Дослідження, проведені Національним тренінговим центром (штат Меріленд, США) у 1980-х роках, показує нам, що інтерактивне навчання уможливорює різке збільшення відсотка засвоєння матеріалу, бо впливає не лише на свідомість учня, а й на його почуття та волю. Результати цих досліджень зображено на схемі, яка дістала назву «**Піраміда навчання**».

Схема піраміди демонструє, що найменших результатів можна досягти за умов пасивного навчання (лекція – 5 %, читання – 10 %, зорове і слухове сприймання – 20 %, демонстрація – 30 %), а найбільших – інтерактивного (групова дискусія – 50 %, практичні вправи – 75 %, навчання інших або негайне застосування знань – 90 %). Це середньостатистичні дані, тому в конкретних випадках результати можуть різнитися, але в середньому таку закономірність може простежити кожен педагог.

ДОДАТОК Е

Класифікація навчальних методичних видань, ресурсів та їх компонентів за методичним призначенням:

- **навчальні** (формування знань, умінь, навичок навчальної або практичної діяльності, забезпечення необхідного рівня засвоєння навчального матеріалу);
- **тренажери** (повторення або закріплення пройденого матеріалу);
- **контролюючі** (контроль, вимір або самоконтроль рівня оволодіння навчальним матеріалом);
- **інформаційно-пошукові** і **інформаційно-довідкові** (повідомлення відомостей, формування умінь і навичок систематизації даних);
- **демонстраційні** (візуалізація об'єктів, що вивчаються, явищ, процесів з метою їх дослідження і вивчення);
- **імітаційні** (для вивчення структурних або функціональних характеристик);

- **лабораторні** (проведення віддалених експериментів на реальному устаткуванні);
- **моделюючі** (моделювання об'єктів, явищ, процесів з метою їх дослідження і вивчення);
- **обчислювальні** (автоматизація різних розрахунків);
- **навчально-ігрові** (створення навчальних ситуацій, діяльність учнів в яких реалізується в ігровій формі, організація дозвілля учнів, розвитку в учнів пам'яті, реакції, уваги і інших якостей);
- **комунікаційні** (міжособистісне спілкування педагогів, адміністрації, учнів, батьків, фахівців, громадськості, доступу педагогів і учнів до необхідних інформаційних ресурсів);
- **інтегровані** (системи навчання, що задовольняють широкому спектру).

ДОДАТОК Є

Типи навчальних електронних видань:

(Джерело: Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. – 583 с.)

1) електронні інформаційні продукти:

- база даних;
- презентація (демонстрація);
- електронний журнал;
- електронна газета;
- мультимедійний запис.

2) електронні подання паперових видань і інформаційних матеріалів:

- збірка наукових праць, статей;
- газетна й журнальна публікація;
- інструкція;
- стандарт;
- посібник;
- практичний посібник;
- практичне керівництво;
- підручник;
- навчальний посібник;
- хрестоматія;
- навчально-методичний посібник;
- навчальна програма (курсу, дисципліни);
- навчальний план (курсу, дисципліни);
- практикум;
- бібліографічний довідник;

- проспект;
- каталог;
- альбом, атлас;
- художнє видання;
- альманах;
- антологія;
- реферативна збірка;
- експрес-дані;
- методичні вказівки;
- збірка тестів;
- освітній стандарт;
- конспект лекцій;
- рекламно-технічний опис;
- реферат.

3) програмні продукти:

- автоматизована система управління навчальним закладом;
- автоматизована інформаційно-бібліотечна система;
- програмні засоби, що забезпечують підтримку різних технологій навчання (дошка оголошень, дистанційне консультування тощо);
- системне програмне забезпечення;
- прикладне програмне забезпечення;
- пакет прикладних програм.

4) інструментальні засоби для створення електронних засобів навчання:

- інструментальні засоби для створення електронних підручників і навчальних систем;
- інструментальні засоби для створення електронних задачників;
- інструментальні засоби для створення електронних тренажерів;
- інструментальні засоби для створення електронних систем контролю знань і психофізіологічного тестувань;
- інструментальні засоби для створення електронних лабораторних практикумів;
- інструментальні засоби для створення електронних навчальних і реабілітаційних курсів.

5) програмно-інформаційні продукти:

- електронний словник;
- електронний довідник;
- електронна енциклопедія;
- інформаційно-пошукова система;
- інформаційно-розв'язувальна система;

- експертна система.
- 6) електронні засоби навчання:**
 - засоби теоретичної та технологічної підготовки;
 - електронний підручник;
 - електронна навчальна система;
 - електронна система контролю знань;
 - засоби практичної підготовки;
 - електронний задачник;
 - електронний тренажер.
- 7) комплексні й допоміжні засоби:**
 - електронний навчальний курс;
 - електронний реабілітаційний курс;
 - електронний лабораторний практикум;
 - розвиваюча комп'ютерна гра;
 - засоби психофізіологічного тестування.
- 8) спеціалізовані інформаційні ресурси мережі Інтернет:**
 - віртуальна бібліотека;
 - пошукова система;
 - інтернет-каталог;
 - сервіс розсилки повідомлень;
 - інтернет-трансляція.

ДОДАТОК Ж

Напрями використання комп'ютерів у навчальному процесі:

- **як засіб наочності**, який дозволяє одночасно побачити, відчувати та здійснити динаміку явища чи процесу, допомогти у поясненні нового матеріалу;
- **як засіб індивідуалізації навчання**. За допомогою завдань та індивідуальної роботи студента з комп'ютером досягаються значні успіхи в засвоєнні матеріалу. Адже комп'ютер фіксує усі етапи його роботи, оцінює її. Учитель має змогу будь-коли проаналізувати його дії.
- **як джерело інформації;**
- **як засіб оцінювання, обліку та реєстрації знань** (тестування, контрольні та самостійні роботи, журнали);
- **як засіб творчої діяльності**. Сучасне програмне забезпечення комп'ютерів дає змогу творчо працювати з текстовим редактором, графічним редактором, музичним редактором, редактором карт тощо;
- **як засіб самостійної підготовки учня або студента;**
- **як засіб заохочення до навчання в ігровій формі;**

- як засіб допомоги особам з дефектами фізичного та розумового розвитку;
- як робочий інструмент, оскільки він виступає в якості: засобу підготовки текстів і їхнього збереження, текстового редактору, графічного редактору, обчислювальної машини, засобу моделювання, створення таблиць, діаграм, графіків тощо.

ДОДАТОК 3

Шляхи застосування засобів мультимедіа в навчальному процесі:

- використання електронних лекторів, тренажерів, енциклопедій, електронних підручників;
- моделювання процесів і явищ;
- забезпечення дистанційної форми навчання;
- розробка ситуаційно-рольових та інтелектуальних ігор з використанням штучного інтелекту;
- мультимедіа-презентації;
- навчально-демонстраційні й контролюючі програми;
- проведення інтерактивних телеконференцій;
- створення сайтів навчальних закладів;
- побудова систем контролю й перевірки знань і умінь студентів (використання контролюючих програм-тестів);
- створення презентацій для викладання навчального матеріалу;
- здійснення проектної і дослідницької діяльності студентів.

ДОДАТОК І

Характерні риси дистанційної освіти:

1. **Гнучкість.** Можливість займатися в зручний для себе час, у зручному місці й темпі. Час для освоєння дисципліни не регламентований.
2. **Модульність.** Можливість формувати навчальний план, що відповідає індивідуальним або груповим потребам, з набору незалежних навчальних курсів-модулів.
3. **Паралельність.** Паралельне з професійною діяльністю навчання, тобто без відриву від виробництва.
4. **Охоплення.** Одночасне звернення до багатьох джерел навчальної інформації (електронних бібліотек, банків даних, баз знань тощо) великої кількості тих, хто навчаються.
5. **Економічність.** Ефективне використання навчальних площ, технічних

і транспортних засобів, концентроване й уніфіковане подання навчальної інформації та мультидоступ до неї знижують витрати на підготовку фахівців.

6. **Технологічність.** Використання в освітньому процесі новітніх досягнень інформаційних технологій. навчання з використанням сучасних програмних і технічних засобів робить електронну освіту більш ефективною. Сьогодні не можна уявити технологічність без розвитку Інтернет мереж, швидкісного доступу в Інтернет, використання мультимедійних технологій, звуку, відео, що робить курси дистанційного навчання повноцінними і цікавими.

7. **Соціальна рівноправність або доступність.** Рівні можливості одержання освіти незалежно від місця проживання, стану здоров'я, матеріального забезпечення студента (у більшості випадків одержання освіти в дистанційному режимі набагато дешевше, ніж у традиційному). Доступність різним соціальним групам (студенти, бізнесмени, інваліди, військовослужбовці, люди, що працюють за несоціальним графіком та ін.).

8. **Асинхронність.** В процесі навчання викладач і студент можуть реалізовувати навчання в будь-який час, тобто за зручним для кожного розкладом і в зручному темпі.

9. **Інтернаціональність.** Експорт та імпорт світових досягнень на ринку освітніх послуг.

10. **Нова роль викладача.** Дистанційна освіта розширює й оновлює роль викладача, який повинен координувати пізнавальний процес, постійно вдосконалювати курси викладання.

11. **Можливість охопити одночасно велику аудиторію.**

12. **Соціальність.** Можливість людям знайомитись, спілкуватися, співпрацювати, створювати соціальні зв'язки.

13. **Високий ступінь самостійності учнів.**

Дистанційне навчання, являючи собою сукупність інформаційних технологій, які забезпечують доставку студентам основного обсягу матеріалу, інтерактивну взаємодію студентів і викладачів у процесі навчання, надає студентам можливості самостійної роботи із засвоєння матеріалу, а також оцінку їхніх знань, умінь і навичок у процесі навчання.

ДОДАТОК К

Класифікація навчальних ігор за їх принципами (за Г. Селевко):

1. **За видом діяльності:** інтелектуальні, фізичні, соціальні та психологічні;

2. За психологічним процесом:
 - пізнавальні, розвивальні, виховні;
 - навчальні, контрольні, тренінгові, узагальнюючі;
 - творчі, продуктивні, репродуктивні;
 - діагностичні, комунікативні, психотехнічні, профорієнтаційні.
3. **За ігровими методиками:** предметні, рольові, ділові, сюжетні, імітаційні та ігри-драматизації.
4. **За навчальним предметом:**
 - математичні, екологічні, фізичні;
 - літературні, музичні, театральні;
 - технічні, трудові;
 - спортивні, фізкультурні, туристичні, військово-прикладні;
 - управлінські, суспільствознавчі, економічні.
5. **За специфікою ігрового середовища:**
 - безпредметні / предметні;
 - на місцевості, вуличні, кімнатні, настільні;
 - телевізійні, комп'ютерні, ТЗН;
 - технічні, із засобами пересування.
6. **За тривалістю проведення:**
 - короткі ігри (предметні, сюжетно-рольові та ін. – ігри для розвитку інтересу до навчання та вирішення певних конкретних завдань);
 - ігрові оболонки – більш тривалі за часом форми ігрової діяльності, обмежені в рамках одного заняття, але можуть бути і довшими;
 - тривалі розвивальні ігри, орієнтовані на далеку ідеальну мету, спрямовані на формування психічних і особистісних якостей людини, тому вони можуть тривати від кількох днів або тижнів до кількох років.

ДОДАТОК Л

Технологічні етапи підготовки і проведення ділової гри:

1. **Підготовчо-організаційно-психологічний етап:**
 - виявлення неформальних груп у студентській групі;
 - виявлення лідерів неформальних груп;
 - призначення лідерів для гри;
 - формування у студентів мотиваційного підходу до навчання.
2. **Планування гри:**
 - вибір вузлових тем програми;
 - вибір теми для гри;
 - призначення конкретного терміну гри;
 - розробка сценарію.

3. **Підготовка творчих проблемних ситуацій:**
 - визначення можливих помилок в організації гри;
 - розробка системи питань для дискусії.
4. **Робота з лідерами гри:**
 - остаточне закріплення функціональних ролей за сценарієм;
 - підбор критеріїв для аналізу гри.
5. **Цільові настанови колективу (елементи мозкового штурму).**
6. **Підготовка аудиторії і матеріалів.**
7. **Безпосереднє проведення гри:**
 - вибір стратегії викладача у даній ситуації;
 - вибір місця викладача;
 - поведження викладача під час гри;
 - підготовка і проведення іншого заняття у випадку зриву гри.
8. **Оцінка гри слухачами:**
 - загальна оцінка гри лідером;
 - оцінка студентами конкретних ситуацій і дій;
 - оцінка студентами дій лідера;
 - оцінка всієї гри й аналіз дій студентів опонентом лідера.
9. **Аналіз гри викладачем:**
 - визначення сильних і слабких сторін у діях студентів;
 - створення сприятливого мікроклімату по закінченні гри;
 - підведення загальних підсумків.